

BOG ŽIVI VSE SLOVENE
POD STREHO NIŠE ENE!

Simon Gregorčič.

ANTONIJA GERMKOVA:

Junaška Milena.

 veliki, stanovani polni hiši je živelna Mavrinova družina čisto sama zase. Štela je šest oseb: mater in petero otrok. Oče jih je padel na južnem bojišču že prvo leto vojne z Italijo. Ostali so sami v svoji hudi bolesti. Otroci so bili šibke, mirne in tihe naravi, a pridni im poslušni, da je bilo veselje. Najmlajša hčerka, dveinpolletna Olga, je imela hudo bolezen, ki ni mogla od nje več okrevati. Hirala je od dne do dne, in mati je v strahu opazila, da v kratkem času ugasne za vedno. Ta misel jo je tako pretresala, da je bila v skrbi, da sama ne zboli.

Kaj bo z ubogimi otročiči, če zboleli še ona? In dajala si je pogumia, da ne omaga.

Najstarejša dvanajstletna Milena je bila materi desna roka. Pomagala ji je, kjer je bilo treba: v kuhinji, v sobi, pestovala je bolno dete ... In tudi Milena je uvidela, da Olga ne bo več dolgo živelna.

Neko noč je bilo Olgi slabše kot navadno. Mati je bedela ob posteljici in nepremično zrla v trpeče dete. Tudi Milena je bila zbujena — ni mogla spati.

Hropelo je v bolnici, in oči so se nemirno ozirale po sobi, kakor da nečesa iščejo.

»Mama,« prične Milena, »mama, pojdi v posteljo, ostanem jaz nekaj časa pri Olgi!«

»Ne, ne! Ostanji ti v postelji,« ji brani mati, »kmalu prideš tudi jaz.«

A Milena ni slušala matere. Skočila je iz postelje in v trenutku je bila že oblečena. Sedla je na drugo stran posteljice in zrla tudi ona v bolno sestrlico.

»Mama,« govori Milena, »kaj misliš, da oče zna, kaj se godi pri nas?«

»Seveda zna,« kratko vzdihne mama. Bala se je predramiti otroka, ki je sedaj nekoliko mirnejše dihal.

Med temi časom pa je Olga uprla svoja očesca v podobo na zidu. Ob tej podobi so ji pogledi nekaj časa obstali — zatem so se obrnili na drugo podobo, ki je kazala očeta kot vojaka, in so tudi tam obstali.

Milena je sestriči vliila v usteca žličico mleka, ki ga je mala bolnica tudi použila. Očesca so se ji zaprla, in ostala je mirna, kakor bi zaspala.

»Koliko bo ura, mama?« vpraša Milena in se strese.

»Takoj bo dve. Zebe te. Čakaj! Sedaj, ko se je Olga umirila, grem, da skuham čašico čaja. Ostaneš pa ti, Milena, pri njej.«

»Le pojdi, mama, jaz bom tu,« reče Milena.

Preden je mati odšla, se je sklonila nad bolnega otroka, da sliši njegovo dihanje. Dihala je počasi kot prej, zato je odšla, da pripravi čaj, ki ogreje njo in Mileno. —

Takoj po naminem odhodu okrene bolnica glavo proti vratom. Milena vstane, se skloni k njej in vpraša: »Kaj bi rada, srček? Mlekca?«

Olga je oko uprla v Mileno, a to oko ni imelo več bleska; bilo je motno — nečutno.

Kaj bo zdaj? Kako je izpremenila obličje! Uboga moja Olgica!« si je s strahu govorila Milena.

Zahrčalo je v prsih bolnice in za tem — vse tiho!

»Ali je umrla?« boječe vpraša sestra.

Prijela je Olgino ročico — bila je trda, mrzla ...

»Ali res? Olgica!« šepeče Milena.

Olga je bila res mrtva ... V kuhinji je mama ropotala s čašičami ... Drugi otroci so mirno spali ...

Milena z nenavadnim pogumom odgrne mrtvo Olgo, ji uravna nožice, ji zapre očesca in zveže obraz z belo rutico. Med tem žalostnim delom ji iz oči kapljejo solze in padajo na obrazek mrtve sestrice ... Potem odhiti v kuhinjo k materi.

»Mama, «zaihti, »Olga je zaspala ...«

Bolestenski krik se izvije iz materinih prsi. Zbeži v sobo in se zgrudi na mrtvo dete ...

Pod križem.

*Na križ pribili so Boga,
ki je ljubezen nam oznanjal ...
Kako bi mehkega srca
hvaležno Sinu se ne klanjal?*

*Bridkost presunila srce
njegovi Materi je tožni,
a kot hladilo so solze
rodile duši se pobožni ...*

*Pod križem vsi klečimo zdaj
in dvigamo roké proseče:
Oči naj večnih nasmehljaj
objame vse nas tolažeče! ...*

Simon Palček